SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 102. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 29, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го ТРАВНЯ 1993. Ч. 102. РІК C.

ДЕЛЕҐАЦІЯ РОСІЇ ВІДВІДАЛА УКРАЇНУ

Київ (УНІАР). — Сюди в середу, 26-го травня, прибула урядова делеґація Російської Федерації, очолювана заступником голови уряду Росії Александром Шохіним. На летовищі у Борисполі А. Шохін заявив журналістам, що це чергова робоча візита, під час якої треба обговорити багато питань, які дісталися у спадок від попередніх переговорів. Крім того, підготовлено кілька угод, які сторони мають намір підписати. „Нам потрібно узгідити деякі фінансові умови", — сказав Шохін.

Український сторону на переговорах представляв виконуючий обов'язки першого віцепрем'єра Василь Євтухов.

Українсько-російські переговори закінчилися підписанням угод: про порядок взаємних постачань цінних металів і алмазів, про військово-технічну співпрацю, а також про систему зв'язку і транспорту. Домовлено про підписання в недалекому майбутньому угоди про вільну торгівлю. Обговорено проєкт угоди про ціни на газ і нафту, який вирішено допрацювати.

А. Шохін зустрівся також з Президентом України Леонідом Кравчуком та прем'єр-міністром Леонідом Кучмою.

СТВОРЕНО УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ КОНСУЛЬТАТИВНИЙ КОМІТЕТ

Київ (УНІАР). — Тут 27-го травня в Міністерстві Закордонних Справ України відбулася пресова конференція співголів Консультативного комітету Президентів України і Польщі Антона Бутейка, керівника міжнародної служби Президента України, та Єжи Мілевського, шефа бюра національної безпеки при канцелярії президента Польщі.

Консультативний комітет створено за рішенням президентів двох країн з метою підготови пропозицій для активізації співпраці і торгівлі між Україною і Польщею, а також з країнами центрального та східнього реґіону Европи. Комітет працює над поліпшенням кордонних переходів, розвитку повітряних сполучень, співпраці в нафтовій промисловості та між підприємствами. Особливу увагу звернено на необхідність встановлення прямого телефонічного зв'язку між президентами двох країн. Експерти підготували рекомендації як поліпшити відносини між Україною і Польщею.

Оприлюднено комюніке, підписане в результаті візити президента Польщі Леха Валенси в Україну. В ньому сказано, що президенти підписали угоди про правну допомогу у цивільних і карних справах інформування про ситуацію на ядерних установках, підтвердили готовість співпрацювати у міжнародних організаціях. Рішено продовжити обговорення ініціятиви Президента України щодо створення зони стабільности і безпеки в реґіоні Центральної і Східньої Европи.

Задум Президента Леоніда Кравчука охоплює зближення України, Польщі та Мадярщини, до яких змогли б приєднатися Білорусь, Словакія, Чехія, Литва, Латвія, Естонія, а також Молдова, Румунія і Болгарія. Це допоможе швидше і з меншими витратами вирішити багато спільних проблем, без втручання „третьої сторони", як було сказано на зустрічі Кравчука і Валенси.

В той самий день міністер оборони України генерал-полковник Костянтин Морозов прийняв у Києві міністра оборони Мадярщини д-ра Лайоша Фюра. Темою переговорів були українсько-мадярські відносини та безпека в центрально-европейському реґіоні.

Напередодні міністер закордонних справ Анатолій Зленко зустрівся з амбасадорами придунайських держав: Мадярщини, Австрії, Чехії, Словаччини, Болгарії, Румунії та з радниками амбасад ЗСА і Німеччини. Обговорювалися шляхи вирішення югославського конфлікту та шкоди, нанесені Україні у зв'язку з санкціями ООН на Дунаї.

Ірак знову погрожує Кувайтові

Баґдад. — У столиці Іраку знову звучать погрози на адресу Кувайту. Баґдадська газета „Ас-Саура", яка є органом урядової партії Баат, вмістила антикувайтську статтю. В ній підкреслюється, що „Ірак готовий вступити у бій, якщо буде порушено його права. Повне дотримання Іраком резолюцій Ради безпеки ООН означало б, що країна є згідна з порушенням її територіяльної цілісности".

Ця публікація свідчить про те, в який спосіб баґдадська влада зареаґувала на закінчення представниками ООН демаркації ірацько-кувайтського кордону. Відомо, що від Іраку ніхто не брав участи в праці комісії міжнародної спільноти.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СХВАЛИЛА БЮДЖЕТ ПРЕЗИДЕНТА

Вашінгтон. — Після щоденних дискусій та палких дебат за і проти Палата Репрезентантів пізно вечером у четвер, 27-го травня, схвалила пропонований президентом Биллом Клінтоном бюджет, даючи йому тим, важливу законодавчу і політичну перемогу.

Після важких особистих зусиль і зусиль його політичних і партійних прибічників Президент здобув так важливу для його плянів перемогу, але перемога була дуже важкою бо всього тільки трьома голосами. Голосування відбулося у Палаті Репрезентантів майже виключно по партійній лінії 219 за і 213 проти. З цього 218 демократів і один незалежний голосували за, а 38 демократів долучилися до 175 республіканців, голосуючи проти. У Білому Домі з напруженням всі стежили за перебігом подій у Палаті Репрезентантів.

В основному схвалений Палатою Репрезентантів бюджет має на меті зменшити державний дефіцит, підвищити податки майже всім громадянам, за винятком незаможних, і зменшити державні видатки.

Але ця перемога може бути дуже короткотривалою, бо в Сенаті цей плян натрапить на більші перепони.

Перемогу здобуто, але на думку аналітиків залишився несмак, який в дальшому ході подій може відбитися негативно на демократичному процесі обидвох палат Конґресу. Переможці з тривогою очікують дальших ходів на політичній шахівниці, а переможені з подвійним запалом почнають переконувати всіх про некорисні подробиці схваленого законопроєкту. Одне залишається певним, що тепер кожну лінійку схваленого Палатою Репрезентантів бюджету обидві сторони будуть розглядати через побільшене скло.

Відзначать День Скорботи в Ню Йорку

Ню Йорк. — Крайовий Комітет закликає українську спільноту вшанувати жертв голодомору України 1932—33 років численною участю у центральних відзначеннях 60-ої річниці Великого голоду України. У „День скорботи", 1-го червня, відбудеться симпозіюм за участю амбасадора Віктора Батюка, конґресмена Бенджамина Ґилмана, д-ра Джеймса Мейса, Любови Дражевської, проф. Генрі Гуттенбаха, коментатора, та проф. Тараса Гунчака, модератора. Симпозіюм відбудеться в Українському Інституті Америки, 2 схід 79-та вул. в Ню Йорку, початок о год. 1-ій по полудні.

Цього ж дня о год. 7-ій вечора в катедрі св. Патрика, П'ята авеню і 50-та вул. відбудуться екуменічні відправи у співслуженні неукраїнських та українських достойників при співучасті українського нюйоркського хору „Думка".

Піттсбурґ відзначить роковини голоду

Піттсбурґ. — Українці Піттсбурга вшанують пам'ять семи мільйонів жертв Великого голоду 32—33 років в неділю, 6-го червня, соборною Панахидою у величній каплиці Гайнца на терені Піттсбурзького університету. У відправі братимуть участь о. митрат Юрій Гнатко, декан української автокефальної православної церкви та о. шамб. Михайло Польовий, декан української католицької церкви, у супроводі духовенства обох віросповідувань. Співатиме хор церкви Св. Івана Хрестителя під диригентурою Степана Зінського.

Організацію займається місцевий Комітет Вшанування Жертв Голоду, що його очолює Михайло Комічак, при співпраці церковних і громадських організацій. Передбачається, що всі учасники перейдуть походом, із відповідними транспарантами, по головній вулиці до каплиці. У світській частині поминок д-р Джеймс Мейс, науковий співробітник Конґресової комісії вивчення причин і наслідків голоду, промовлятиме на тему „Сталінський геноцид в Україні". Після виступу хору Фонду Збереження Української Спадщини, що його веде Дарія Васло, кінцеве слово виголосить М. Корчинський.

Цирковий артист з України виступає в ЗСА

Ню Йорк. — Тут від 30-го березня до 6-го червня в Південному порті Манґеттену виступає група циркових акторів з Канади „Cirque du Soleil з програмою „Saltimbanko". У їхній програмі бере участь цирковий актор і акробат-еквілібрист з України Генадій Чійов, з яким адміністрація Канадського цирку підписала контракт на два роки.

Г. Чійов

Генадієві 29 років, він народився в Бердянську на Запоріжжі. Військову службу відбував у Києві на Подолі. Це було в тяжкий для України час, коли сталася катастрофа на Чорнобильській АЕС. І хоч Генадій не засипав вогонь над реактором, але, як учасник військового мистецького колективу, виступав у Чорнобилі перед ліквідаторами аварії.

Г. Чійов закінчив Київську Циркову Школу, працював у цирках Києва, Москви і в Білоруському цирку Як артист московського цирку, взяв участь у міжнародному фестивалі в Парижі 1990 року, де здобув бронзову медалю. В листопаді 1991 року, знову ж у програмі московського цирку, виступив на Бродвеї в Ню Йорку. Під час згаданих гастролей познайомився з цирковими артистами з Канади і вони запропонували йому контракт на два роки.

Виступи проходять на березі ріки Гадсон в Беттері парку, нижня частина Манґеттану, у вівторок, середу і четвер о 8 год. вечора; у п'ятницю о 6-ій і 9:30 год. вечора; в суботу в 4:30 і о 8:30; в неділю о 1-ій і 5-ій годині по полудні. У справі квитків слід телефонувати на число (212) 809-6969. Останній виступ відбудеться 6-го червня.

У Ґватемалі стався „конституційний переворот"

Ґватемаля. — В середу, 26-го травня, президент Ґватемалі Ґорґе Серрано запровадив у країні надзвичайний стан, розпустив парлямент і Верховний суд. Він перебрав на себе законодавчі функції, а також скасував чинність тих статтей конституції, які гарантували свободу преси і маніфестацій.

Уряди Гондурасу, Коста-Ріки, Нікараґуа, Сальвадору і Панами виступили зі спільною заявою, в якій висловили „занепокоєння у зв'язку з порушенням конституційного ладу" в сусідній республіці.

З'єднані Стейти засудили рішення президента Ґватемалі щодо скасування конституційних ґарантій у країні. „Ці незаконні дії містять у собі загрозу, що Ґватемаля може виявитися поза демократичною спільнотою націй. Ми є категорично проти розв'язання ґватемальських проблем недемократичними засобами", — підкреслюється в заяві Білого Дому.

МРІЮТЬ ПРО ІМПЕРІЮ

Одеса. — Тут відбулися збори з участю близько 50 осіб, які входять до російських патріотичних організацій. Збори відбулися в приміщенні бази відпочинку Інженерно-будівельного інституту і були присвячені вшануванню розстріляного царя Миколи II. Промовці наголошували на необхідності відродження Російської імперії, до якої обов'язково має входити Україна. Імперія має відродитися під керівництвом родини Романових. Розповсюджено російську національно-патріотичну літературу.

В АМЕРИЦІ

ПРОМОВЛЯЮЧИ ПЕРЕД членами Міжнародної профспілки працівників обслуговування, яка об'єднує понад 400,000 шпитальних працівників і обслуги домів для старших, Гіллері Родгам-Клінтон гостро скритикувала всю індустрію охорони здоров'я, звинувачуючи її у „визначуванні цін і безсовісному спекулюванні". Дружина президента Билла Клінтона не щадила влучних висловів, щоб точно описати існуючу ситуацію та перестерегти перед затяжною боротьбою, яка виглядає неминучою в заходах змінити існуючу систему охорони здоров'я.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ заявили, що дорадники Білого Дому, шукаючи за відповідним кандидатом на суддю Верховного суду ЗСА зосередилися на двох особах. Обидва судді Федерального апеляційного суду зі стейтів північносхідного побережжя — суддя Стівен Браєр з Бостону і суддя Жон Нюман з Гартфорду. Обраний кандидат прийде на міце судді Байрона Вайта, який відійде на пенсію цього літа із кінцем теперішньої сесії Верховного суду. Всі сподіються, що президент Билл Клінтон вже в наступному тижні вирішить це питання, зазначуючи при тому, що у зв'язку з останніми невдалими політичними потягненнями Президент мусить вибрати кандидата без будь-яких невідповідних познак.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона посилив свої намагання, щоб послабити вплив Ірану. Ці зусилля полягають в тому, що ЗСА стараються переконати своїх ненадто охочих союзників стримати Іранові всякі позички та можливості інвестицій, а також продаж зброї. Ці спроби цілковито міняють політику попередніх адміністрацій, зокрема президентів Р. Реґена і Дж. Буша, які нагороджували Іран за добру поведінку. Про ці зміни проти Ірану натякав вже раніше секретар Державного департаменту Воррен Кристофер, коли назвав Іран „країною, яка є поза міжнародним законом і країною небезпечною".

У СЕРЕДУ, 26-ГО ТРАВНЯ, Білий Дім оприлюднив заяву про те, що, не зважаючи на деякі невдоволення і протести зі сторони військових ветеранів, президент Билл Клінтон виступить з коротким словом перед пам'ятником в'єтнамським ветеранам у понеділок, 31-го травня. Він свідомий того, що ветерани можуть зорганізувати протест у зв'язку з його відмовою служити у війську під час В'єтнамської війни. Президент також матиме спільний сніданок з ветеранами та відбуде церемонізл покладання вінка на могилі невідомого вояка на Арлінгтонському національному цвинтарі у Вашінгтоні.

У ВІДПОВІДЬ НА ГОСТРОГО листа головного судді Верховного суду ЗСА Вілліяма Ренквиста у справі документів-записок уже покійного судді Верховного суду Тирґуда Маршалла, керівник Конґресової бібліотеки Джеймс Біллінгтон заявив, що поступив згідно з вираженими вказівками судді Т. Маршалла. Він також підкреслив, що документи-записки будуть дальше доступними для загальної публіки, не зважаючи на невдоволення більшости членів Верховного суду ЗСА.

НАПЕРЕДОДНІ ГОЛОСУВАННЯ у Палаті Репрезентантів над пляном його бюджету президент Билл Клінтон, члени його кабінету та вірні демократичні конґресмени безнастанно працювали над тим, щоб переконати понад десяток тих демократів, які не є надто вдоволені запропонованим пляном Президента. З цього приводу аналітики твердять, що це познаки непевности зі сторони демократів чи матимуть вони досить голосів, щоб проголосувати цей плян. Більш оптимістичні конґресмени думають позитивно і розраховують на перемогу.

У СВІТІ

У ДУБЛІНІ ВІДБУЛИСЯ чергові англо-ірляндські переговори у справі врегулювання в Північній Ірляндії, де вже понад 20 років не припиняються сутички між католиками і протестантами. Це перша зустріч британського міністра у справах Північної Ірляндії Патрика Мейгю і міністра закордонних справ Діка Спрінґа після недавніх виборів в Ольстері в місцеві органи влади, на яких противники компромісу і екстремісти зміцнили своє становище.

КИТАЙЦІ ПИШУТЬ ієроґліфами 40 віків. До такого висновку прийшли археологи Китаю, які встановили вік ієроґліфічної писемности в Китаї. Це відкриття було зроблене під час розкопок старовинного городища на території сучасної приморської провінції Шандун.

У ВІРМЕНІЇ ВІДНОВЛЕНО комсомол. Установчі збори цієї організації відбулися в Єревані — столиці республіки. Учасники зборів — 320 молодих комуністів, представників студентства і старшокласників, заявили про відродження Комуністичної спілки молоді, яка три роки тому була переіменована у Спілку молоді і практично зникла з політичної арени. Прийнято статут Комуністичної спілки молоді Вірменії, а також документи, які будуть подані для реєстрації в міністерство юстиції республіки. У Вірменії буде відновлена і піонерська організація.

УРЯД МОСКВИ подав у суд колишнього совєтського президента Михайла Ґорбачова, обвинувативши його у наклепі. Приводом для цього було інтерв'ю Ґорбачова московській телевізії. Колишній президент і ґенеральний секретар ЦК КПСС сказав, що батьки міста будують собі заміські триповерхові особняки і заявив, що треба провести слідство і виявити, звідки вони беруть гроші. Однак керівники Москви заявили, що обвинувачення, які висуває проти них Ґорбачов, „далекі від дійсности".

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ Гуссейн заявив на зустрічі з редакторами йорданських газет, що його країна „не може більше підтримувати політику іракського керівництва". Монарх різко критикував журналістів та інших представників засобів масової інформації, які „висловлюють підтримку Саддамові Гуссейнові", підкресливши, що вони є „ворогами демократії і свободи, а також виступають проти прав людини". Це не перший антиіракський виступ йорданського короля. Раніше він уже заявляв, що треба б змінити іракське керівництво на чолі з Гуссейном і „звільнити дорогу демократії в Іраку". Йорданія у свій час була одною з небагатьох країн, що підтримали Ірак під час кризи у Перській затоці. Відносини між двома країнами особливо погіршилися після того, як Ірак закрив на шість днів кордони з Йорданією з метою обміну в країні грошових знаків вартістю 25 динарів. Цей „антиінфляційний захід" вдарив по економіці Йорданії, в банках якої зібралося багато обезцінених іракських грошей.

УВАН живе і діє

Д-р А. Процик і д-р М. Антонович під час відвідин редакції „Свободи".

Джерзі Сіті, Н. Дж. (П. Часто). — В людському світі, попри всі його прикрощі і жалі, є принаймні одна річ вповні справедлива: все минає, все стає історією — всі наші перемоги і поразки, чуттєві наставлення і раціональні опінії, й то безвідносно до їхньої істинности чи помилковости. В історії всі правди і кривди дістають однакове значення, однаково повчальний сенс. Паморочиться в голові, коли вдивляєся в криницю проминулого, в це химерне переплетіння мудрого і примітивного, героїчного і нікчемного, трагічного і смішного. Мабуть, чимало так званих історичних осіб у гробах перевертають-ся, коли ми, їхні внуки і правнуки, хитаємо головами, читаючи свідчення їхніх розумів чи сердець. Особливо у приватних листах... Однак історія — то пані з незворушним лицем, що й із зав'язаними очима. В руці вона тримає терези „об'єктивности", але що переважить, не залежить від неї...

Отакі думки опосіли нас, коли в редакції „Свободи" розповідали про сучасну діяльність Української Вільної Академії Наук в ЗСА її президент д-р Марко Антонович і науковий секретар д-р Анна Процик. Приводом до цієї зустрічі стала поява нового видання УВАН — „Матеріялів до історії літератури і громадської думки. (Листування з американських архівів, 1857—1933)". 813-сторінкова книжка вийшла як 3-ій том джерел новітньої історії України і містить листи таких непересічних українців, як Пантелеймон Куліш, Михайло Коцюбинський, Володимир Гнатюк, Михайло Павлик, Богдан Лепкий, Євген Маланюк, Юрій Липа, Олена Теліга та ін. Та найбільший інтерес і заодно різнобій в оцінках викликуть, очевидно, листи Михайла Драгоманова і Дмитра Донцова — тих двох подвижників у нашій політичній історії, котрі й досі не вміщаються у „прокрустове ложе" остаточних висновків.

Цей том у наукових колах, та й серед читацького загалу, збудить ще більший зацікавлення, ніж попередні, також помітне видання — „125 років київської української академічної традиції". Так і кортить сказати:

(Закінчення на стор. 4)

УНСоюз виплачує $1,000,000 дивіденди своїм членам

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Український Народний Союз висилає $1,000,000 дивіденди своїм членам в Америці та Канаді.

Це вже 61-ша виплата дивіденди УНСоюзу, братської забезпеченевої установи. Від 1933 року до 1993 виплатив УНСоюз своїм членам понад $23,000,000 дивіденди.

Згідно з інформаціями головного касира Олександра Благітки, в останніх чотирьох роках виплатив УНСоюз $5,000,000 дивіденди власникам союзових забезпеченевих грамот. При цьому він звернув увагу, що у 1992 році члени вплатили УНСоюзові вкладками забезпечення суму $2,642,000, а в цей самий рік УНСоюз виплачує членам $1,000,000 дивіденди, що становить 38% суми вплачених УНСоюзові вкладок.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. —
За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У поклоні тіням полеглих

Між десяти так званими леґальними святами в Америці, до яких тільки Різдво Христове і Велика П'ятниця є святами релігійними, належить День Пам'яті або День Ветеранів. Це відповідник нашим Зеленим Святам, де щорічно роблено поминки на могилах похоронених на Янівському цвинтарі у Львові Українських Січових Стрільців. Це було за польської влади між двома світовими війнами. Тепер треба нам поклонитися тіням полеглих за волю України не тільки Українських Січових Стрільців, але й членів новітніх формацій — колишніх вояків Української Повстанської Армії і членів Першої Української Дивізії. Всі культурні народи світу плекають культ полеглих вояків. У всіх великих країнах є пам'ятники Невідомому Воякові, — тому, який загинув у бойових діях — без вісти, поляг чи дістався в полон і більше не вернувся. Могили українських вояків розсіяні не тільки на великих просторах від Попраду по Дін, але й поза рідними землями: адже у добі козацької Гетьманщини козацька піхота брала участь у битві на Каленберзькому узгір'ї під Віднем у рядах армії польського короля Яна Собєського. Скільки Вояків Української Галицької Армії і Дійової Армії УНР згинуло у боях проти большевиків і проти Денікіна, скільки їх полягло у війні проти Польщі після Листопадового перевороту у Львові 1-го Листопада 1918 року — один Господь знає. Згадуючи про Зелені Свята у Львові на Янівському цвинтарі годі промовчати, що тоді, наче за традицією, приходило до сутичок з польською поліцією. Як тільки зібрані на цвинтарі українці почали після церковної відправи — співати „Ще не вмерла" і „Не пора" — поліція їх виарештовувала і здіймалася метушня. Це вже давні часи, але текст „Ще не вмерла" треба змінити, щоб не було неповажних „воріженьків", а „Не пора" — анахронічний гимн, бо Польща є союзником України.

В Америці День Пам'яті — День Ветерана — урочисто відзначають державні чинники. На центральному американському військовому цвинтарі в Арлінґтоні у стейті Вірджінія відбувається парада з участю почесної чоти і промовами найвищих достойників. Усі американські часописи, радіо і телевізія згадують війни, що їх вела Америка, почавши від — Визвольної проти Великобританії аж по війну проти Іраку за нашої уже пам'яті.

У західніх областях України за влади Австро-Угорщини і Польщі військо не було популярне. За царату бранка „в солдати" була своєрідною карою. Усе ж — у новітній добі були добровільці і підхід до військової служби змінився. Тепер найбільшою пошаною втішається творена військовим міністром Костянтином Морозовим рідна армія і з тугою чекаємо, коли мундир і команда, коли вояцький вишкіл і — найважливіше — дух в українській армії не матиме нічого спільного з армією російською.

Ніхто у світі не бажає собі війни. Але війни були, тепер є ще страхітлива сербська війна проти Боснії — і війни в майбутньому не переведуться. Ані передвоєнна Ліґа Націй, ані теперішні Об'єднані Нації не склали іспиту, як чинник миру, що не допускає до вирішування міждержавних конфліктів кров'ю на бойовищах. Сумно, але правдиво. Тепер і на майбутнє актуальною буде староримська приповідка: „Коли хочеш миру — готуйся до війни". Тому колишні міністерства військових справ називаються тепер міністерствами оборони, — хоч немає загрози війни — військо є напоготові боронити батьківщину. І тому військова уніформа є наче символом готовости боронити загрожену волю із зброєю в руках. Подай Господи, щоб не було треба це робити.

Поклонімся тіням полеглих героїв і шануймо живучих ветеранів, бо вони колись маніфестували ділом свою відданість батьківщині.

НІМЕЦЬКИЙ УРЯД вирішив відкласти до кінця століття переїзд з Бонну в Берлін. Міністер фінансів Тео Вайґель повідомив, що переїзд у столицю і будівництво там нових урядових приміщень коштуватиме найменше більйон марок, а це непосильний видаток, особливо тепер, коли країні потрібні засоби на відродження економіки східніх земель.

Микола Руденко

МИ НЕ ПРИЗНАЧЕНІ НА ЗНИЩЕННЯ

IV

Є чимало суджень з приводу того, що купон себе вичерпав. Як виявилося, він недостатньо захищений від фальшивомонетників. В обігу перебувають мільйони фальшивих карбованців, що також підгодовує інфляцію. Це поперше. Подруге, купон так знецінився, що саме друкування нових його має невдовзі наздожене всю його вартість. Потретє, з'явилися ознаки загальмування інфляції, але щодо її повного припинення, то тут уже, як і всякі замінники грошей, купон безсилий. Адже ж ясно: кожен власник купона намагається якомога швидше викинути його з гаманця, бо завтра він знов упаде в ціні. Це фактор не стільки економічний, скільки психологічний, та коли ми хочемо приборкати інфляцію, психологічний фактор посідає не останнє місце.

Іще цікава новина: поширюються чутки в Україні, що північний шельф Чорного моря виявився багатим на нафту. А в доповіді Кучми йшлося про те, що вже укладено угоду з поважною американською компанією на спільну експлуатацію нафтових родовищ у чорноморському шельфі. Про маштаби цієї угоди та самих родовищ Кучма не сказав нічого. Отже я також промовчу: боюся, щоб зненацька слон не виявився зайцем.

...Чи вам доводилося читати роман, який насамкінець докорінно змінився б у своєму сюжеті? Та ще й так змінився, що все попереднє тепер не мало стосунку до того, що почалося далі? Кожен погодиться: таких романів не існує в природі. Але ж те, що сталося після десятої ранку на сесії Верховної Ради 20-го травня, є саме таким романом. Треба додати: доволі несподіваним і сенсаційним.

Я вже писав: ніщо на сесії не віщувало, що Л. Кучма раптом заявить про свою резиґнацію. Ну були критичні висловлювання, були навіть злостиві випади, то що з того? У Кучми не було достатніх причин для резиґнації — він мусів дочекатися голосування. Кучма не хлопчисько, щоб безпричинно спалахнути і вчинити примхливий вибрик. Тут щось інше, цілком інше.

А проте закордонні радіоголоси про цю подію повідомили так: Л. Кучма заявив про резиґнацію і тоді Л. Кравчук вирішив очолити Кабінет Міністрів. Насправді ж усе було навпаки: раніше Л. Кравчук вирішив очолити Кабінет Міністрів, а тоді вже Л. Кучма попросив Верховну Раду прийняти його резиґнацію.

Президент почав свою промову о 10-ій ранку і в перші ж десять хвилин заявив про своє рішення очолити Кабінет Міністрів. Кучмі, власне, нічого іншого й не лишилося, як подати у відставку. Відомий своєю ексцентричною поведінкою депутат Чародєєв запитав у Президента:

— Чи знав Л. Кучма, що ви прийняли таке рішення?

Щоправда, він запитав дещо зухваліше, але нас цікавить зміст, а не форма. Президент відповів:

— Кого я шаную, з тим обов'язково раджуся. А Леоніда Даниловича я глибоко шаную. — І повторив: — Так, глибоко шаную.

Пізніше у своїй промові І. Плющ пояснить рішення Президента в такий спосіб: 19-го травня стало зрозуміло, що сесія не продовжить Л. Кучмі особливих повноважень, а він у такому разі не бажав працювати далі. Саме тому Президент і вирішив очолити Кабінет Міністрів. Це пояснення не здається мені переконливим. Не здається, поперше, тому, що 19-го травня іще не було ясно, яке рішення прийме сесія стосовно особливих повноважень. А подруге, Президент не така імпульсивна людина, аби прийняти надзвичайно відповідальне рішення зопалу, під впливом гострого моменту.

Спершу заяву Президента зустріли овацією. Саме тоді й кинув Чародєєв своє нетактовне зауваження:

— Не радійте, Леоніде Макаровичу, всім отим оплескам. Вони від несподіванки аплодують. — І додав уже зовсім недоречне: — Це тільки рухівці так зраділи.

Як відомо, усіх рухівців Чародєєв вважає своїми ворогами. Кравчук роздратовано зауважив:

— Від несподіванки тільки рота роззявляють. Не більше.

Президентові хотілося вірити у власну перемогу. А проте невдовзі виявилося, що в словах Чародєєва була значна доля істини: коли депутати трохи оговталися, на Кравчука посипалося таке, на що він, мабуть, не розраховував. Його звинувачували в тому, буцімто саме він привів

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Скачко,
Київ

УРЯДОВА КРИЗА В УКРАЇНІ

Безперечно, найважливішою подією в Україні минулого тижня стало подолання урядової кризи і встановлення нетривкої рівноваги між верхніми ешелонами законодавчої і виконавчої влади. Обидві сторони виходили із того, що, поперше, сьогодні, коли Україна стала на порозі функціонування своєї економіки в умовах світових цін на російські енерґоносії, урядова криза могла б поглибити загальну кризу в державі і призвести до неконтрольованого соціяльного вибуху. Подруге, жодна з ворогуючих сторін не мала достатньо сил для остаточної перемоги, і тому вони погодилися на повернення статус-кво, який існував півроку тому, до надання Урядові надзвичайних повноважень в законотворчості, що стосується економіки.

Представники ліберально-демократичної, національно-демократичної та соціял-демократичної опозиції однозначно оцінили ці події як поразку виконавчої влади і особисто Президента Леоніда Кравчука. І ця точка зору має всі підстави для існування, бо Президентові спеціяльним законом повернули повноваження видавати „укази з питань економічної реформи, не врегульованих законами України, які діють до прийняття відповідних законів Верховною Радою. А Уряд же Леоніда Кучми мав повноваження видавати декрети, які не тільки заповнювали законодавчий вакуум, а й могли змінювати вже прийняті закони з однією метою — якщо й не прискорювати реформи, то у всякому разі відновлювати елементарну керованість економіки з одного центру й проводити єдину економічну політику. Л. Кравчук може тільки заповнювати вакуум законів.

Але є й інша точка зору на ситуацію, що склалася. І полягає вона в тому, що виконавча влада і зокрема Президент Леонід Кравчук одержали реальні можливості не тільки очолити вихід з кризи, а й за бажанням здобути на цьому шляху остаточну перемогу над нинішнім складом Парляменту і прискорити дострокове припинення його повноважень, довівши повну неспроможність працювати в нових умовах. Зробити це можна за двох головних умов: збереження єдности між Президентом і прем'єрміністром і, головне, прийняття таких указів, які були б проґресивніші за закони, прийняті Парляментом і, врешті-решт, зрушили з мертвої точки приватизацію, реформу форм власності, створили умови для приборкання інфляції і зростання цін. Саме так Президент може довести свою особисту відданість ринковим перетворенням, підштовхнути законотворчу роботу Парляменту, і дискредитувати його в разі, коли депутати будуть заміновати ринкові укази Президента своїми антиринковими законами. Подальше гальмування ринкової антикризової діяльности в Парляменті дасть Л. Кравчукові можливість призначати референдум про довіру Верховній Раді, звернутися за допомогою до народу і в разі перемоги, призначати нові вибори на багатопартійній основі.

Справедливості заради слід визначити, що все сказане, щодо Президента певною мірою стосується і Верховної Ради. Якщо спікерові Іванові Плющеві вдасться консолідувати депутатський корпус, налагодити підготову і прийняття ринкових законів, забезпечити контроль за їх дотриманням, то тоді цей Парлямент зможе добути до кінця термін своїх повноважень. Крім того, так само, як і Президент, Парлямент згідно з Конституцією може оголосити референдум про довіру Президентові, коли той гальмуватиме реформи. З огляду на те, що сьогодні Парлямент розвивають партійні й лобістські амбіції, а його праця гальмується некомпетентністю і неготовістю розробляти розумні проґресивні закони, то такий варіянт розвитку подій, на жаль, навряд чи можливий.

Як навряд чи можливий і такий цивілізований варіянт, коли кожна гілка влади займається своїми справами: депутати приймають нормальні закони, а президентсько-урядові структури їх нормально виконують. В Україні сьогодні не завершено згори донизу розподіл функцій влад, не відбувалася загальна реформа системи влади, а крім того, залишається гострою особиста боротьба за владу як у Києві, так і на місцях. У цій же боротьбі перемагає тільки здоровий глузд, якого, на жаль, не вистачає багатьом.

Отже, сьогодні дві гілки влади в Україні поставлені в рівні умови в роботі з подоланням кризи. І тільки від них залежить, чи зможуть вони спільно працювати, чи перетворять подальше існування в своєрідне післясоціялістичне змагання на кшталт „хто кращий?" Це змагання, звичайно, мало б сенс, коли б кожна гілка влади намагалися запропонувати кращі варіянти розвитку і в здоровій конкуренції просувала суспільство і країну до проґресу. На жаль, попередній досвід свідчить: влади можуть і далі вставляти палиці в колеса одна одній, а справа не рухатиметься.

Врятувати ж від того, що стане наслідком такого розвитку, коли народ остаточно зубожіє і вийде на вулиці, може, повторюю, тільки здоровий глузд. На нього сьогодні громадянам України і треба молитися.

Василь Верига

СКВУ — ПОТРІБНА ОРГАНІЗАЦІЯ

III

Обставини вказують також на те, що такі ради як СКВОР, чи Суспільної Служби не перестають бути актуальними в виду положення українців у Бразилії, в колишній Юґославії тощо. Знову ж Комісія Прав Людини також не втратила актуальности, цим разом навіть стосовно України, де старі „совєтські герої", які допомагали Москві поневолювати український народ, руйнувати історичну пам'ять його і нищити його культурні надбання, далі користуються спеціяльними привілеями, тоді, як колись переслідувані ними оборонці прав України, зброєю в часі війни, чи словом після війни, колишні каторжники — ще й сьогодні не мають належних прав у незалежній українській державі, за яку вони боролися. Нам не вільно забувати про те, що в Україні на місцях залишилося ще чимало тих самих старих партократів, які перемалювалися на демократів, але українськими патріотами не стали і далі переслідують, або принаймні не признають належних прав для колишніх дисидентів. Це власне і є робота КПЛ СКВУ пригадувати Урядові, а зокрема Парляментові України, про цю несправедливість.

Так само нам не вільно забувати, що інтереси України не все будуть співпадати з інтересами української діяспори, а часом Україні може бути політично невигідно порушувати таке чи інше питання пов'язане з українською діяспорою, але може порушувати його СКВУ. І на це ми маємо уже конкретний доказ у зв'язку з нашим меморандумом до польського сойму у справі засудження Акції „Вісла", про яке посол Л. Лук'яненко висловився як несвоєчасне для політики українського Уряду. В той же сам час Об'єднання Українців у Польщі прислало Президії СКВУ признання із заявою, що воно їм багато поможе у вирішенні цього питання.

Дехто пропонує творити нову організацію з новою назвою, мовляв, а що як уже зорганізується і східня діяспора? Це питання завтрашнього дня і ним годі сьогодні турбуватися, але східня діяспора находиться заледве на двох континентах, а СКВУ — чотирьох. Ліквідувати СКВУ з його своїми радами й комісіями, який має вже відповідний статус і пошану в суспільстві, було б руйнуванням збудованої важким зусиллям організаційної надбудови.

На цьому місці годиться підкреслити, що Світовий Конґрес Вільних Українців — це не тільки найвища організаційна надбудова українців на Заході — це в першу чергу символ єдности українців у демократичній частині світу. До цієї єдности ми йшли роками, свідомі українські суспільно-громадські й політичні діячі вклали чимало зусилля в ту надбудову й тому, на мою думку, того символу нам не вільно руйнувати в ім'я яких би то не було інтересів. Цей символ, як і його організаційна сила, потрібні не тільки українцям діяспори, але й Україні, яка проголосила свою незалежність, стала суверенною державою, але ця державність і суверенність ще далеко не закріплені. І так як ми докладали всіх зусиль, щоб інформувати світ про жалюгідний стан і забріхану дійсність у колишньому Совєтському Союзі, так як ми докладали чимало зусиль до того, щоб західні потуги визнали Україну як державу, так тепер стоїть перед нами завдання — допомогти їм зберегти і закріпити цю державність, бо вона потрібна не тільки українцям в Україні, але нам поза Україною сущим.

Із закріпленням української державности українці, поселені своїми автохтонними землями, зовсім не думають вертатися назад в Україну, але залишаться у своїй масі на нових місцях поселення. Це означає, що українське суспільно-громадське життя буде й далі продовжуватися, або може краще сказати, ми хотіли б, щоб воно продовжувалося, хоча і в змінених формах. Очевидно, що наголос повинен ставитися не на Україну, як першорядну проблему, як це було в СКВУ, але на наші внутрішні, як це ми звикли називати, еміґраційні проблеми, а в першу чергу на боротьбу з асиміляцією молодшого покоління, за збереження нашої релігійно-культурної спадщини. Українські політичні партії тут не матимуть поля до попису, але Українські Церкви й суспільно-громадські організації відограватимуть свою ролю і в майбутньому й тому будуть потрібні і крайові центральні надбудови, а також і — світова, зокрема західньої діяспори, як вияв єдности з українським народом на рідних землях.

З другого боку така світова надбудова буде потрібна також для спільного наладнання проблем типових і питомих для еміґраційної дійсности. І тут Українська Всесвітня Координаційна Рада в Києві нам не багато зможе допомогти прямо тому, що вона не розумітиме наших потреб і вимог як громадян інших країн, які підлягають іншим законам. І про це вже можна було переконатися на наших дуже коротких покищо, але характеристичних взаємовідносинах в організації Першого Конґресу Українців Незалежних Держав у січні 1992 року та в організації Всесвітнього Форуму Українців, як і Української Всесвітньої Координаційної Ради.

Наше організоване життя поза межами України повинно змагати до того, щоб зберегти свою національну й релігійно-культурну спадщину й національну ідентичність свого роду. І тут, у вихованні молодого покоління в почутті гордости — приналежности до великого українського народу, Український Світовий Конґрес, як і українська держава відограватимуть важливу ролю. Переорганізований Український Світовий Конґрес повинен далі служити як символ єдности поміж синами й дочками українського народу.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про одного воїна в полі

Минулими роками, коли я ще була лише читачем „Свободи", дивувало мене в нашому щоденнику доволі часта цитата, яку вживали при різних нагодах та порівняннях що „... і один в полі воїн". Це торкалося і політичних ситуацій, як і громадських та мало бути заохотою для тих, які не знаходили підтримки у своєму оточенні.

Але тепер, коли на кожному відтинку українського життя ситуація достоменно змінилася, мимоволі насувається думка, чи це твердження відповідає правді і чи дійсно „один воїн" може багато зробити.

Це питання особливо викликала сьогоднішня політична ситуація у нашій молодій українській державі, а радше в її Уряді, що від кількох днів стоїть в осередку уваги нас усіх, яким близькі події у Києві. Читаємо ділове, розумне слово Леоніда Кучми, де находиться стільки поважних фактів непорядків на економічному відтинку і застановляємося чи його слова дійшли до слухачів із Верховної Ради, коли він мусів зрезиґнувати із свого становища? Немає сумніву, що це людина, яка бажає в якийсь спосіб прочистити корупцію, особисту наживу і величезну інфляцію, що існує тепер в Україні. Але либонь саме він не має відповідної підтримки у своїх співробітників чи у Верховній Раді, тож чи поможе йому і як довго бути одним самітним воїном у тому зарослому бур'яном хаосу полі?

У політичних спекуляціях теперішнього стану в Україні є відомі бажання Президента взяти на себе беззастережну відповідальність, але тут знову зроджується сумнів чи він дасть собі раду як самітний воїн?

Справжніх диктаторів, які вміють усе рішати самі та не потребують мати гурту друзів і їхньої підтримки, історія знає, але вони, звичайно, не мали у нікого симпатії та кінчали зненавиджені, скомпромітовані, з повною програною своїх диктаторських прав.

Але не лише в політиці люди на провідних постах потребують підтримки, поради, потребують мати сильне запліччя групи людей, яка стане поруч, і навіть оборонить, коли треба. Такої підтримки треба також у громадському нашому житті та не можна жити самітним воїном на провідному пості в будь-якій нашій організації. На жаль, так воно не є і можна б перелічити дуже легко цілий ряд осіб, які переконані, що їхнє головство, тут-чи там дає їм можливість, а то і право робити далекойдучі рішення вповні самостійно без вислухання принаймні опінії та поради співробітників.

І пригадується давно зачута від одного із наших громадських активістів цитата: „Бо я сам собі паном, бо я пан собі сам" Воно трішки нагадує вислів малої дитини „я сям" — але коли це ствердження у дитини похвалюємо — у дорослого та відповідального провідника громадської організації, він звучить дуже неповажно. У висліді маємо постійно у нас цілий ряд маленьких диктаторчиків, які ніяк не доросли до справжніх політичних диктаторів. Рівночасно своїм переконанням, що вони без нічиєї помочі можуть все рішати самі, роблять часто неправильні кроки, а то і не роблять їх взагалі, загублені у проблемах, що їх не вміють розв'язати.

Погляньте, дорогі читачі довкруги себе, а побачите скільки у нашому українському полі саме тепер тих самітних воїнів, і як мало вони у своїй самоті вміють зробити. А молоде українське поле потребує тепер не самітних воїнів, а цілої армії, яка б ішла дружніми лавами, плече в плече, рівним кроком вперед.

О-КА

ПОСТІЙНІ НЕПРИЄМНОСТІ переслідують урядування президента Билла Клінтона та, згідно з його заввагами, не дають йому можливости зайнятися важливими справами. Найновіша неприємність — це перевірка сильного родинного комерційного підприємства Стівенсів з Аркенсо тісно пов'язаних з клінтонським Білим Домом.

Ми не призначені...

(Закінчення зі стор. 2)

Україну до злиднів. Висловлювали сумніви стосовно його організаційних здібностей, розуміння економіки тощо. А колишній кандидат у президенти Леопольд Табурянський у вельми різкій формі почав вимагати його негайної резиґнації.

Доволі розсудливо виступив В. Яворівський. Оскільки Л. Кравчук запропонував тут же, на сесії, обрати віцепрезидента, Яворівський на посаду віцепрезидента запропонував кандидатуру Л. Кучми. Підтримали Л. Кравчука в його домаганнях члени УРП. Рішуче виступили на його підтримку також голова Верховної Ради І. Плющ та його заступник В. Гриньов. Вони висували доволі переконливі арґументи. Сьогодні виконавча влада геть розірвана надвоє: з одного боку Кабінет Міністрів, з другого боку президентська вертикаль, котра Кабінетові не підпорядкована. Якщо ж президентських представників усіх рівнів підпорядкувати Л. Кучмі, як він того вимагає, тоді посада Президента взагалі втрачає сенс. А якщо цього не зробити, то Кабінет Міністрів повисне в повітрі — у нього немає жодних органів на базовому рівні. Мимоволі виникає навіть не двовладдя, а тривладдя: Кабінет Міністрів з його декретами, представники Президента і голови виконкомів. Якщо ми не хочемо далі поринати в хаос, усе це треба об'єднати на єдиному хребті. Таким хребтом може стати Кабінет Міністрів, очолений Президентом. Тоді відразу ж представники Президента на всіх рівнях (столиця, область, район) вструнчаться в суворо оформлену вертикаль, котру прийнято називати державним апаратом. Він же, апарат, без такого оформлення лишається розкиданими деталями. Яка ж з нього користь народові й державі?..

До речі, так мотивував своє рішення й сам Л. Кравчук. Я цілком згоден з цією конструкцією державного апарату України. Ось, може, тільки ради зайві — їхні виконкоми дублюють представників Президента і майже всюди конфліктують з ними, наче два ведмеді в одному барлозі. Та не можна всі проблеми вирішити відразу.

Тепер усе залежить від особи віцепрезидента. Я згоден з В. Яворівським: було б добре обрати на посаду віцепрезидента Л. Кучму й доручити йому практичне керівництво кабінетом міністрів. Цю пропозицію підтримав також голова економічної комісії В. Пилипчук. Кращого варіянту не існує. Але ось дилема: Президент також людина, якій властиве честолюбство. Без честолюбства на цій посаді взагалі робити нічого. Багато хто гадає, що популярність Кучми останнім часом була значно вища від популярности Л. Кравчука...

Те, що звідси випливає, виглядає доволі банально. Отож почекаємо, чим завершаться вибори віцепрезидента, аби не висловлювати марних здогадів.

... Та виборів віцепрезидента, власне, й не було. Якби Л. Кравчук прийняв пропозицію В. Яворівського, сесія погодилася б з усією його конструкцією державного апарату. А проте Леонід Макарович, як видно, мав на увазі іншу кандидатуру на посаду віцепрезидента. І тут депутати почали одностайно підтримувати діяльність Л. Кучми. Леонід Данилович, мабуть, ніколи не чув стільки добрих слів на свою адресу. І відповідно, мабуть, ніколи не чув Леонід Кравчук стільки слів недобрих. Мені це неприємно. бо я дуже шаную Л. Кравчука, але мушу писати правду. Навіть виступ Л. Кучми на підтримку пропозиції Президента (а виступ був розумний і щирий) не допоміг справі — спроба Л. Кравчука очолити Кабінет Міністрів була категорично відхилена — так само, як і заява Л. Кучми про свою резиґнацію. Разом з тим Кабінетові Міністрів не продовжили особливих повноважень. Замість цього було надано право виконавчій владі взагалі (тобто Президентові) видавати укази з приводу конкретних питань економічної реформи, якщо ці питання не потрапили в поле зору Верховної Ради. Простіше кажучи, відповідальність за економіку покладена на Президента, а він хай співпрацює з прем'єр-міністром.

Кучма своєї заяви з приводу резиґнації не відкликав, а проте відразу ж зібрав Кабінет Міністрів і почав працювати далі. Він і не міг відкликати заяву, бо, як видно, пообіцяв Президентові звільнити облюбовану ним посаду. А за те, що йому не дозволили цього зробити, Кучма не відповідає. Лише в такий спосіб вони здатні співпрацювати без взаємних образ. Люди — не анґели.

З великою гіркотою в голосі Л. Кучма зачитав свіжу телеграму із Москви — з міністерства паливної промисловости Російської федерації. В ній ішлося про те, що надалі нафта в Україну надходитиме лише за світовими цінами. Досі ми мали її за 60 відс. світової. А це означає, що нас чекає новий виток інфляції — можливо, вже останній. Останній тому, що ціни на енерґоносії підіймати нікуди — після згаданої телеграми вони протягом двох років піднялися більше, ніж у 2,000 разів. Тепер нам ясно, що в колоніяльній Україні ми їздили на безкоштовній бензині. Ясно також те, що Україні доведеться екстерном складати екзамен на звання европейської держави. Саме тому Верховна Рада й не відпустила Л. Кучму.

ВСЯ ДИВІДЕНДА ДО ФОНДУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

„ВЕСЕЛКА" ДАРУЄ ДІТЯМ РАДІСТЬ

Усім відома істина: людина починається з дитинства, адже саме у дитинстві робиться великий посів і добра, і зла. Цей, здавалось би, непомітний посів зійде через роки і від врожаю залежатиме, яка людина вступить у життя. Пізнати який отримано врожай не важко, важче визначити потрібне насіння. Багатовіковий досвід переконливо довів, що одним з кращих насінь є книга, адже людина робиться мудрою не з допомогою сили, як дехто думає, а завдяки тому, що багато читає.

Саме заохоченню дітей та їх батьків до пізнання світу з допомогою літератури була присвячена міжнародна виставка дитячої книжки під назвою „Цей маленький світ", у якій взяли участь понад 40 країн світу. Її організаторами були державний секретар стейту Іллиной Дж. Раєн та консульський корпус Чикаґо.

З усіх республік колишнього Совєтського Союзу, а сьогодні самостійних держав, лише Україна була представлена на цій виставці і репрезентувало молоду незалежну країну київське видавництво „Веселка", яке спеціялізується виключно на випуску дитячої книги. Про працю цього широко знаного творчого колективу розповідає головний редактор видавництва, член Спілки Письменників України поет Василь Василешко:

— На початку моєї розповіді хотів би навести кілька цифр, вони інколи красномовніші за слова. Так ось: „Веселка" народилася майже 60 років тому і з того часу вона вірою і правдою служить благородній меті: вихованню молодої людини з допомогою книги у дусі загальнолюдських ідеалів. У той період, коли не існувало проблем з папером і друком, ми щорічно видавали до 250 назв книг, тиражем у 50 мільйонів примірників. Наша продукція користувалася великим попитом, її купляли 126 країн світу. Видаємо книжки також іноземними мовами, їх автори в переважній більшості — українські письменники. Ще донедавна біля половини усіх наших книжок видавалися російською мовою. Чому? — запитаєте ви. А тому, що така була політака, яка спонукала видавництво до цього. А тепер, після проголошення незалежности України, понад 90 відсотків книг друкуються рідною мовою.

У минулому році „Веселка" видала 126 назв книг загальним тиражем у 13 мільйонів примірників. Цей показник дався нам не легко, однак є привід до того щоб бути задоволеними зробленим, адже нам вдалося пробитися у такі області, які раніше мало замовляли книги, видані українською мовою. Йдеться про Запорізьку, Дніпропетровську, Донецьку області і Крим.

Якщо говорити про майбутнє нашого видавництва, то воно видається нам сприятливим, адже відкриваються нові українські школи і до того, багато батьків усвідомили, що їх дітям потрібна наша книжка.

Однак тепер ми не можем обійтися без спонсорів, без їх допомоги. Слід сказати, що знайшлися добрі люди, які простягли нам свою руку. Пошлюся на конкретний приклад: усім учасникам Всесвітнього форуму українців „Веселка" подарувала прекрасно видану книжку про першого президента УНР Михайла Грушевського. Це видання з'явилось на світ завдяки допомозі спонсора Михайла Гояна, бизнесмена з Австралії, який зараз працює в Києві.

За кілька місяців цього року нам вдалося випустити 40 книг, які побачили світ тільки завдяки ентузіязмові колективу, адже жодної копійки від держави, на жаль, ми не отримали. У той же час на книжковому ринку позиції завойовує продукція, яку випускає величезна кількість нових видавництв, вони у своїй більшості займаються комерційною літературою, що за змістом своїм далека від ідеї національного відродження України, від потреб школи та дітей.

Далі гість з України охарактеризував спрямованість серій книжок, призначених для малят, що відвідують дитячі садки, для молодших школярів та для дітей старшого шкільного віку. На прохання одного з відвідувачів виставки, любителя української літератури Зіновія Туркало, головний редактор видавництва, який на виставці виконував обов'язки ґіда, докладно розповів про календар школяра на 1993 рік, випущений „Веселкою". У цій змістовній і гарно оформленій книзі містяться відомості про маловідомі факти з історії культури, науки та літератури.

— Запитайте будь-якого учня, — продовжував В. Василашко, — хто такий Коперник? І почуєте правильну відповідь. А коли ви поцікавитесь постаттю Юрія Дрогобича, то я впевнений, що ніхто про нього і не чув. А між тим, Юрій Дрогобич був вихователем і учителем Коперника, займав посади ректора Больонського університету та професора Краківського університету. Таких прикладів у книзі наведено чимало.

Ще про одну дуже цікаву новинку варто було б сказати. Маю на увазі буквар Т. Шевченка, один примірник якого довгий час пролежав в Інституті літератури і нікому не прийшло у голову, щоб видати його. Побачили також світ книги про забутих письменників та діячів культури.

Погодьтесь, добру справу робить „Веселка". Людині потрібно знати свої коріння, тоді і повітря, яким вона дихає, буде цілющим і смачним, і земля, на якій стоять ноги, буде дорожча, і все, що виходитиме з-під рук, буде овіяно майстерністю його попередників, красою, накопиченою у віках.

Обов'язки гостинної господарки виставки на громадських засадах виконувала Катерина Марценюк: я запитав її, якою книжкою найбільш цікавляться відвідувачі? Не довго думаючи, вона відповіла: „Таємниця Лесикової скрипки". Признаюсь, що почуте припало мені до душі, адже автором цього твору є мій добрий знайомий, талановитий журналіст Ярема Гоян, удостоєний у цьому році найвищої літературної нагороди — державної премії ім. Т. Шевченка. З Яремою Гояном я багато років працював у Львові, він завідував відділом культури обласної газети „Вільна Україна", а я редагував часопис „Львівський Залізничник". Найчастіше наші зустрічі відбувалися у друкарні, де верстались наші газети і я мав змогу у свіжих відбитках газетних сторінок читати статті Яреми, які привертали увагу своєю актуальністю, знанням справи, образною соковитою мовою.

Усі ці якості здібного журналіста, письменника, помножені на набуту з роками майстерність, зробили можливим появу книги Я. Гояна, яку О. Гончар схарактеризував, як явище в дитячій літературі. При нагоді варто відзначити, що цей твір спонсорувала родина австралійського бизнесмена М. Гояна, про якого вже згадувалося в цьому репортажі. Він, до речі, тільки однофамільник Я. Гояна.

Книга „Таємниця Лесикової скрипки" Я. Гояна, який тепер очолює Видавництво „Веселка", має автобіографічний характер, вона просякнута любов'ю до матері, до родини, до рідної України. Дуже хотілось би, щоб якомога більше українців Америки прочитали цей чудовий твір.

Окремо слід сказати про станок присвячений творчості 12-річної поетеси з України Віки Івченко, яка тепер перебуває на лікуванні в Америці. Читачі „Свободи" добре знають цю талановиту дівчинку, яка зазнала опромінення під час вибуху на Чорнобильській АЕС. Так ось, на цьому стенді представлені три поетичні збірки Віки, видані у Києві, Москві та у ЗСА, а також лист, яким вона звернулася до державного секретаря стейту Іллиной Дж. Раєна. У цьому, між іншим, сказано: „Усі ті дорослі, що будують атомні реактори, повинні завжди пам'ятати про нас, дітей. За допомогою книги дорослі, так само як і діти, будуть краще розуміти прекрасний світ, який навколо нас".

Варто вказати, що у зверненні Дж. Раєна до учасників і відвідувачів виставки міститься висока оцінка творчости юної української поетеси, як і книг представлених „Веселкою", висловлено надію, що американські лікарі допоможуть Віці Івченко видужати.

У дні виставки консул України у Чикаго Анатолій Олійник розповсюдив повідомлення з приводу сьомої річниці чорнобильської трагедії. Тут варто сказати, що участь України у цій виставці, як і вся організаційна праця лягла на плечі консула.

Про ще одну подію, зв'язану з виставкою, варто хоча б коротко згадати. Йдеться про фестиваль, який одочасно проводився з показом дитячої книги. Кожна країна мала можливість протягом 20 хвилин познайомити відвідувачів з музичною культурою їх народу. Україну представив бандурист Павло Пошиваник, який виконав кілька народних пісень.

Коли були спущені прапори країн-учасниць міжнародної виставки, кожна з них подарувала по два примірники книг, які виставлялися. З цих видань будуть зформовані дві пересувні бібліотеки, які побувають у багатьох американських містах.

Анатолій Гороховський

ПРОПУЩЕНО ПІДЗАГОЛОВКИ

У статті Богдана Бойчука п. з. „Театральний фестиваль у Харкові" („Свобода", ч. 98 з 25-го травня ц. р.) треба додати два підзаголовки, які вказують на суть справи; перший з них: „Львівський молодіжний театр — як ансамбль", а за тим слідують рядки: „Про цей театр чув я раніше". Другий підзаголовок — це: „Група 'Яра' зі ЗСА — експериментальний монтаж", а за цим уже надрукований рядок і „Режисер Вірляна Ткач дебютувала в Харкові виставою 'Сліпий зір', базованою..." Як також має бути: „Ця вистава була на далеко вищому рівні, ніж її попередня вистава 'Вибух', головно завдяки сукупнішому сюжетові та добрій грі актора Ендру Колто, Шіґеко та Дженніфер Кейто. — Ред.

Ансамбль „Україна" виступить на фестивалі в Ню Джерзі

Український фестиваль ЗСА гоститиме на сцені в Ґарден Стейт Артс Центр, в суботу, 19-го червня, один з найкращих танцювальних ансамблів „Україна" з Чикаго.

Ця група заснована при Осередку СУМА у квітні 1978 року. Група піднеслася вкоротці до крайового рівня, виступаючи в Еппсот Центрі в Орляндо, Флорида, Сендс Касіно в Ляс Веґас, Трамп Кесл в Атлянтик Сіті, Конститушен Голл у Вашінґтоні, Симфоні Голл у Фініксі, Массій Голл в Торонто, Клірі Одіторіюм, Віндзорі і в Українському фестивалі ЗСА в Ґарден Стейт Артс Центрі.

Керівником „України" є Євген Літвінов, який студіював народні танці і балет в Україні. Він здобув велику славу як танцюрист в Херсоні і Одесі. Співпрацював із світової слави Павлом Вірським в українській танцювальній групі в Києві.

Щоб запевнитись добрим сидячим місцем слід забезпечитися вчасно квитками вступу. Звертатись до: Ярослав Івахів (908) 269—5164, Степан Мусей, мол. (609) 825—7665, або до вашого місцевого представника. Мистецьку програму приготовила Ліда Гаврилюк.

Вісті із середньо-східньої Фльориди

В Українському Культурно-Освітньому Центрі в місті Дейтона-біч 9-го травня 1993 року відбулося Великоднє Свячене, а тому що це припало на день Матері, то поєднали ці свята. Свято відкрив голова Товариства Нестор Лис і дальше ведення програми передав Володимирові Ковалеві.

На свято прибули з Апопки священик Микола Реґош з дружиною і багато парохіян. Він поблагословив Великодні страви відтак розпочався святочним обідом. Після обіду розпочали мистецьку програму. Евдокія Коваль і Віра Ганущак при звуках бандур відспівали в'язанку українських народних пісень. О. Мізюк відчитав з „Веселки" „Слава Українським Матерям" авторки Орисі Бурак, „Мама", Наталі Турчманович, „Петрусева Мати", Романа Завадовича, „У День Матері" Вадима Лесика, відтак відспівали для матерів „Многая літа". Після імпрези учасники складали добровільні пожертви на викінчення Українського Культурного Центру в Дейтоні, і за це їм відспівали „Многая літа" і на цьому закінчено свято.

О. Мізюк

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 27-го травня 1993 р. з волі Всевишнього заснула вічним сном на 92-му році життя

наша найдорожча

МАМА, СЕСТРА, БАБА І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЮЛІЯ ФЛИС

з КАРХУТІВ

вдова по бл. п. Михайлові Флисові

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 28-го травня 1993 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Costigan-O'Neill, 220 Cottage St., Pawtucket, R.I.

ПОХОРОН — в суботу, 29-го травня з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Михаїла в Woonoskety, R.I., де о год. 9-ій буде відслужена Заупокійна Богослужба. Опісля тлінні останки будуть перевезені на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:

ІРЕНА І ЕМІЛЬ КЛЮФАС — донька і з'ять
ОСТАП КАРХУТ з родиною — брат
внуки і правнуки
ОЛЕКСАНДЕР з дружиною і синами ПАВЛИКОМ І МАТЕЙКОМ
АДРІЯН з дружиною ГАНЕЮ і синами МИХАСЕМ, СТЕФАНОМ І ДАНИЛКОМ
ЛІДУНЯ І ІВАН ТКАЧІ з МАРЧИКОМ
МИХАЙЛО
РОМАН з дружиною ЛІДІЄЮ
та численна родина в Україні

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в середу, 26-го травня 1993 р. на 58-му році життя, по тяжкій недузі відійшов у вічність

наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, СИН І БРАТ

бл. п.

АНДРІЙ ІВАСЬКІВ

ПАРАСТАС буде відправлений в понеділок, 31-го травня 1993 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Burnadz Lakeview, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J. 07011.

ПОХОРОННІ відправи відбудуться у вівторок, 1-го червня о год. 9-ій рано в українській католицькій церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., а відтак на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Залишились у глибокому смутку:

дружина — ОЛЯ
сини —
БОГДАН з дружиною ІВАННОЮ
МАРКІЯН
мама — ТЕКЛЯ
брати —
ВОЛОДИМИР з родиною
ЯРОСЛАВ з дружиною ОЛЕЮ і родиною
кузен — ГРИГОРІЙ з родиною
теща — ПАРАСКЕВІЯ ҐНОЙ
шваґер — д-р ЮЛІЯН ҐНОЙ з родиною
шваґрові —
МАРІЯ ПОРИТКО з родиною
ОКСАНА ҐНОЙ з родиною
та близька і дальша родина

Замість квітів просимо складати жертви на: Children of Chornobyl Relief Fund та на інші українські організації.

Невелика, але дружня

Громада Вілліямставну невелика, але національно свідома і патріотична. Громада не має своєї управи, але кілька осіб щонеділі по Св. Літургії сходяться до домівки і обговорюють різні справи. Проводимо збірки на різні національні цілі, на допомогу Україні. Сума пожертв як на таку малу громаду досить велика — не на сотні, а на тисячі долярів.

Кожного року відзначаємо роковини 22-го січня, а посадник з цієї нагоди проголошує проклямацію української незалежности і має собі за честь особисто вивішувати синьо-жовтий прапор побіч американського.

Вже кілька років наша громада бере участь в етнічному фестивалі в стейтовому коледжі у Глесборо. Цього року фестиваль відбувся 1-го травня і зробив гарне враження. Зі всіх національних груп українці пописувалися найкраще.

Почну від української кухні: це вареники, голубці, капуста з ковбасою та різне солодке печиво і кава. Обслуга у вишиваних сорочках, це Стефанія Світенко, Галя Стахнів, Катруся Ремчук і Ольга Кобаса. Що харчі всім смакували, свідчила єдина черга за харчами з нашої кухні.

Корисне враження — це п'ять столів у інформаційними матеріялами про Україну та зразками українського народного мистецтва. Влаштуванням виставки зайнялися жінки із Черри Гіл Джені Седорович і Ріда Феленз (3 столи) і д-р Іван Куйдич з дружиною з Вайнленду (2 столи).

В мистецькій частині перед виступом тріо бандуристів зі Львова Павло Лісний привітав і представив їх. В коротких словах розказав про український народний музичний інструмент бандуру, про український прапор та тризуб.

На закінчення фестивалю виступила танцювальна сумівська група „Весна" з Филядельфії.

Українців фестивалю привітали колишні посадники міста Вілліямставн Кармен Ді Нові і Едвард Геньсфорд. Місцева преса подала репортажі про фестиваль.

Олександер Кобаса

УВАН живе...

(Закінчення зі стор. 1)

якщо академія спромагається на подібні книжки, то можемо й надалі бути певними щодо її наукового авторитету. Однак годі абстрагуватися від того, що часи в кардинальний спосіб змінилися, Україна вже має можливість вільно розвивати національну науку, в тому числі й історичну. Як УВАН у цих нових умовах доведе свою потрібність, доцільність свого дальшого існування?

Відповіді президента і вченого секретаря переконали, що Академія ще довго не вичерпає своєї творчої потенції. Її головна запорука — багатющий архів українознавства, матеріяли якого стосуються десятків відомих постатей української культури, а також діяльности багатьох українських громадських і політичних організацій. Можна назвати його архівом архівів, бо у загальну збірню документів входить ціла низка особистих і родинних тек. З цього джерела випливе ще не одне вартісне видання. Найближчим часом, наприклад, УВАН плянує видати спомини Євгена Чикаленка і його „Щоденник", чимало сторінок якого прозвучать сьогодні цілком актуально — Є. Чикаленко був безпосередньо причетний до творення спільного для східніх і західніх українців українського літературного правопису, тобто до того загальнонаціонального культурологічного завдання, яке ще й досі не розв'язане.

Жвавою сторінкою в житті УВАН залишаються щомісячні доповіді і тематичні наукові конференції. Деякі з них плянуються як заходи широкого громадського звучання: наприкінці цього року відбудеться конференція до 75-річчя українських визвольних змагань, а в 1994 році темою докладного обговорення, з участю західніх вчених, буде Чорнобильська трагедія — в аспектах здоров'я і суспільної моралі.

Все ж приємно було почути, що УВАН працює не „паралельно" іншим науковим інституціям у діяспорі і в Україні, а в тісному співробітництві з ними, передусім з Науковим Товариством імені Т. Шевченка, Українським Науковим Інститутом Гарвардського університету. Щороку УВАН запрошує молодих істориків з України, заохочуючи їхній потяг до дослідництва. У ці дні ковтає „золотий порох" в колюмбійському архіві Володимира Винниченка, що також належить УВАН, студент з України В. Бурбела.

Отже, не гасне зірка УВАН у небі українського інтелекту. Це добре. Саме наука, зокрема історична, забезпечує передання кращих традицій від покоління до покоління — і цього варто від неї вчитися політичним і громадським рухом. Від хвилювання ледве мені серце не вискочило з грудей, коли довідався, що президент УВАН д-р Марко Антонович є внуком генія української історичної науки Володимира Антоновича...

Землячтво „Перемищина" — Відділ у Канаді

Під такою назвою почала свою діяльність група осіб, присутніх на останньому з'їзді перемишляків, що відбувся в 1991 році в Торонто. Тут слід додати, що ті самі люди входили до складу підготовчого комітету цього з'їзду і опісля, у висліді однієї з його ухвал, вибрано першу Управу Землячтва „Перемищина" на Канаду з осідком у Торонто.

Минуло якраз два роки від того часу, в якому Управа звітувала періодично про свою діяльність та подавала звідомлення й статті у пресі. Все таки, на день 1-го травня 1993 року були скликані ширші інформативні сходини Землячтва. Між присутніми був Євген Борис — меценат Землячтва і інж. Михайло Козак — гість з Перемишля. Загальний звіт з праці подав голова, Андрій Чорний, інформуючи, що Управа в Канаді тісно співпрацює з Головною Управою в ЗСА, як також з управами школи ім. М. Шашкевича і Народного Дому в Перемишлі, Організації Українців у Польщі та Товариства „Надсяння" у Львові. Як нам відомо, в 1991 році українцям у Перемишлі вдалося, після довгих старань, одержати дозвіл на відкриття цілоденної школи ім. Маркіяна Шашкевича при вул. Смольки 10. Тоді наша поміч цій школі була конечно потрібна. Для здобуття фондів Управа перевела збіркову акцію, яка тривала понад рік, та влаштувала кілька приходових імпрез (забаву, колядування і ін.), що принесло суму 10,653 дол.

Вже в листопаді цього ж року передано першу частину допомоги зарядові школи та вислано 11 великих пачок з книжками. Дальші передачі допомоги наступали в різних інтервалах часу і відповідно до потреб. На кожне свято св. Миколая Землячтво висилало 300 дол. на дарунки для всіх учнів у школі, а на руки проф. Я. Поповської 100 дол. для гуртка дітей „Ромашки" при Народному Домі.

Від самого початку школа ім. Шашкевича почала прогресувати, диспонуючи добрими, кваліфікованими учителями, так що число учнів з початкового числа 94 піднеслося до 176 сьогодні. Заряд школи подбав теж про необхідне устаткування і естетичний вигляд кляс у цілому будинку, щоб навчання проходило у сприятливих умовинах, нічим не уступаючи школам польським. Тому й не диво, що в минулому році, після інспекції трьох перемиських шкіл польською владою, Шашкевичівка була вирізнена за рівень навчання і взірцево утримані приміщення.

Однак не тільки школі в Перемишлі була вислана допомога. В Білому Борі виринула потреба побільшення числа кляс українського ліцею, і Землячтво відгукнулося на їх заклик одноразовою дотацією 500 дол. Вислано також для Товариства „Надсяння" у Львові 500 дол., а на останньому засіданні „Перемищини" призначено 200 дол. для журнала „Перемиські Дзвони", 500 дол. на Народний Дім, 200 дол. для Українського Архіву і 750 дол. школі ім. Шашкевича — разом школі передано до сьогодні 6,050 дол.

Які пляни на майбутнє? Відбути наступний з'їзд „Перемищини" в 1994 році у Перемишлі. З'їзд цей мав би відбутися в рамках наукової конференції, учасниками якої будуть запрошені науковці і громадяни. Управа Землячтва вже сконтактувалася з відомими українськими вченими й істориками на Заході та в Польщі й Україні і одержала позитивні відповіді. Серед інших дали згоду виголосити доповіді проф. С. Заброварний — „Акція „Вісла" на території Перемищини"; д-р Я. Грицков'ян — „Історія перемиської освіти"; д-р М. Прокоп (Ню Йорк) — „Формування громадсько-політичної свідомости і активности української молоді перемиської землі на переломі 1920-их і 1930-их років"; проф. М. Летів — „Перемишль і літературні зв'язки в письменстві"; Є. Місило — „Мартирологія членів УПА в регіоні Перемищини"; Б. Гук — „Українська проблематика Перемишля в світлі польських видань та ін. З'їзд плянується на червень, точну дату буде оголошено в пресі.

На другому пляні стоїть видання пропам'ятної книги або монографії про Перемишль. Як нам відомо, від останньої світової війни появилася в діяспорі в 1956 році одна, знаменито опрацьована, книга „Перемишль — західний бастіон України" авторства покійного вже проф. Б. Загайкевича, і від того часу до сьогодні існує прогалина в друкуванні збірних праць на тему Перемишля. Є натомість численні видання польською мовою і в неправдивому насвітленні, які читає теж українська молодь і набуває помилкове знання про нашу минувшину. Тому Землячтво радо нав'яже контакт з особами, які своїми працями могли б причинитися до видання докладної пропам'ятної книги про Перемищину і є вигляди, що при співпраці з українськими науковцями в Польщі, Україні і діяспорі це видання побачить денне світло. Управа звертається до всіх, хто має відповідні статті, наукові праці, есеї, спогади і знимки, щоб переслали їх на подану нижче адресу.

Перемишляки в діяспорі глибоко переживають успішні чи неуспішні події в Перемишлі. Зокрема вони з занепокоєні стягненням копулу з нашого катедрального храму. І хоча з хвилиною здобуття незалежної Української Держави наступила деяка зміна на краще у ставленні польських властей до українського громадянства, та таки відчувається ще ворожість і дискримінацію, які будуть ще довго існувати. Нашим обов'язком є про це пам'ятати та безнастанно підтримувати наших земляків і допомагати їм у їхніх стремліннях до справедливого, кращого завтра у княжому місті Перемишлі.

Адреса Землячтва: Assn. „Peremyschpya", c/o Andrij Chornyj, 2413 Islington Ave. № 302, Toronto, Ont, M9W 3x6 Canada.

Іванна Купшета

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО ПІГАНЮК член УНС Відд. 379-го Т-ва ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл. помер 2-го квітня 1993 року на 67-му році життя. Нар. в Печеніжині, Івано-Франківськ, Україна. Членом УНС став 1973 року. Залишив у смутку синів Богдана й Михайла, дочку Христину зі сином Михайлом. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Ґоляш, секр.

РОМАН КОЦКО член УНС Відд. 432-го в Торонто, Онт. помер 30-го березня 1993 року на 81-му році життя. Нар. 1911 року в Бишеві, Україна. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку сестру Анну (в Україні) і похресницю Марту Дилинську. Похорон відбувся 3-го квітня 1993 року на цвинтарі св. Володимира в Оквіл, Онтаріо.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МИРОН ДАЧИШИН член УНС Відд. 168-го Т-ва ім. св. Василія в Перт Амбою, Н.Дж. помер 17-го квітня 1993 року на 81-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1911 року в Україні. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину Катерину, синів Мирона мол. й Івана, дочку Беверлі. Похорон відбувся 20-го квітня 1993 року на Alpine Cemetery в Перт Амбою, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Бабин, секр,

СТЕФАН ГАРБАЧ член УНС Відд. 57-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Коговс, Н.Й. помер 22-го квітня 1993 року на 76-му році життя. Нар. 1917 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Віру, сина Володимира і троє внуків. Похорон відбувся 24-го квітня 1993 року на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотерфорд Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Савків, секр.

ОЛЕКСА ОЛЕНЧУК член УНС Відд. 341-го Т-ва ім. Я. Головінського в Віндзорі, Онт. помер 12-го березня 1993 року на 80-му році життя. Нар. в селі Жизномирі, пов. Бучач, Україна. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дочку Віру з мужем і двома синами, блюкчу і дальшу родину в Україні, Канаді, ЗСА і Арґентині. Похорон відбувся 14-го березня 1993 року на цвинтарі при церкві свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Літинський, секр.

МИХАЙЛО ГНАТЯК член УНС Відд. 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо помер 27-го лютого 1993 року на 72-му році життя. Нар. 1-го грудня 1920 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Едіт, брата Павла, сестер Анну Квасний і Юлію Плева. Похорон відбувся на цвинтарі Святого Хреста в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.

ОЛЕКСАНДЕР ПАТУЛЯК член УНС Відд. 67-го Т-ва „Запорозька Січ" в Ансонії, КТ помер 24-го квітня 1993 року на 83-му році життя. Нар. 28-го червня 1909 року в Ансонії, КТ. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Стеллу, сина Михайла, дочку Елізабет і внуків: Роберта, Джефрі і Тому. Похорон відбувся 3-го березня 1993 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Дербі, КТ.

Вічна Йому Пам'ять!

Франк Стубан, секр.